

Оскільки вакцини проти СНІДу не існує, єдиним способом запобігання інфекції є уникнення ситуацій, що несуть ризик зараження, наприклад, спільне використання голки та шприців або практикування небезпечних статевих відносин.

Отже, варто дотримуватися правил поведінки аби уникнути власного інфікування або інфікування інших осіб.

Джерела та література

1. https://www.bbc.com/ukrainian/vert_earth/2015/12/151130_vert_earth_we_know_the_city_where_hiv_first_infected_a_human_vp.amp
2. ВІЛ / СНІД все, що важливо знати (ЦГЗ, МОЗУ).
3. Туберкульоз, вірус імунодефіциту людини, ВІЛ-інфекція / СНІД: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / за ред. В. Ф. Москаленка, Р. Г. Процюка. Київ: «Медицина», 2009. 424 с.
4. Дашук А. М. ВІЧ / СПИД-інфекція. Харків: С. А. М., 2013. 366 с.

Кривулько Кіра
Ліцей № 1, м. Хмельник

ПАНДЕМІЇ В ІСТОРІЇ ЛЮДСТВА

Місце зародження пандемії чуми – пустеля Гобі. Пандемія чуми поширилася Європою, Африкою та Азією. Імовірно, вона зародилася в Азії. Чума поширювалася на інші континенти через біліх на щурах, які часто жили на борту торговельних кораблів. У період другої пандемії, в 1346 році, чума була занесена до Криму, а у 1351 році через Польщу до України (спочатку до Чернігова й Києва) й Московського князівства. В Україні вона особливо лютувала у Переяславі, де, за переписами, знищила все населення. Чорну смерть вважали отруєнням, тому намагалися лікувати наявними тоді протиотрутами. Найбільш раціональним вважали підтримувати сили хворого добрим харчуванням, зміцнювальними засобами й чекати, щоб організм сам поборов недугу. Але випадки одужання були поодинокими й майже всі припали на кінець пандемії. Вакцину від чуми винайшли лише наприкінці XIX ст., а у 1940-х рр. – антибіотики для лікування хворих.

Пандемія іспанського грипу вразила третину світу в 1918 р. Внаслідок цієї пандемії заразилася більш ніж третина населення світу, померли від хвороби 20–50 мільйонів людей. Особливістю «іспанки» було те, що від неї найбільш помирали молоді міцні люди, вона була менш небезпечною для дітей і людей похилого віку. Карантин через хворобу вдарив по економіці. У газетах писали про падіння виторгів у крамницях та проблеми гірничої галузі через захворювання шахтарів. Втім, пандемія стала двигуном медичних досліджень, сприяла розробці антибіотиків та використанню вакцинації від грипу, які врятували мільйони життів.

Уперше Пандемія ВІЛ / СНІДу ідентифікована в Демократичній Республіці Конго в 1976 році. На сьогодні із ВІЛ живе від 31 до 35 мільйонів людей, переважна більшість – в Африці на південь від Сахари, де 5 % населення інфіковані.

ВІЛ розвивається внаслідок інфікування вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), характеризується повільно прогресуючим ураженням імунної та нервової систем організму, що проявляється вторинними інфекціями, пухлинами й іншими патологічними станами. СНІД – синдром набутого імунодефіциту (остання стадія ВІЛ-інфекції). Основним методом лікування ВІЛ-інфікованих є антиретровірусна терапія (АРТ). Ця терапія не виліковує від ВІЛ цілком, однак перешкоджає його розвитку та розмноженню, поліпшує якість життя, дає змогу істотно призупинити розвиток СНІДу, продовжує тривалість життя. ВІЛ-інфіковані повинні приймати АРВ-препарати пожиттєво. Вживання таких препаратів трансформує ВІЛ-інфекцію з прогресуючої невиліковної недуги в хронічне захворювання, з яким можна прожити багато років.

У 2019 р. розпочалася пандемія Covid-19. Наразі відомо, що COVID-19 передається краплинним та контактним шляхами. Вірус не здатний переміщатися на далекі відстані. Він є тільки в крапельках, які людина видихає під час кашлю чи чхання. Відстань – це гарантія безпеки. Це фактор переривання епідемічного ланцюга. Тому заразитися неможливо навіть від інфікованої людини, якщо ви знаходитесь на відстані понад 2 м. Заразитися можуть люди будь-якого віку, тому всі мають дотримуватися заходів захисту від вірусу. Літні люди та хворі на хронічні захворювання перебувають у зоні підвищеного ризику. Вірус може зберігати життєздатність на поверхнях від 3-х годин до кількох днів. Конкретні терміни залежать від низки умов. Наприклад, тип поверхні, температура і вологість навколишнього середовища. Тому важливо дезінфікувати поверхні, ручки дверей, техніку тощо. Наразі ліків від коронавірусу немає, але вакцинація може полегшити дію пневмонії і вона пройде в легшій формі.

Пандемії в історії людства стали поштовхом до розвитку: науковці із збільшенням пандемій стали швидше та продуктивніше розробляти вакцини та ліки для хворих людей. Імунітет людства став більш загартованим і міцним, тепер людство готове пережити нові хвилі вже знаних хвороб.

Джерела та література

1. <https://www.radiosvoboda.org/a/30493269.html>
2. https://gluzd.org.ua/special_projects/bez-chumy-ne-bulo-b-vidrozhennia-iak-pandemii-zmi-niuvaly-svit-chastyna-persha/
3. <https://www.bbc.com/ukrainian/features-52291698>
4. <https://covid19.gov.ua/>
5. <https://zdrav.ck.gov.ua/uk/content/vil-infekciyasnid-shlyahy-peredachi-likuvannya>
6. <https://index.minfin.com.ua/ua/reference/coronavirus/>